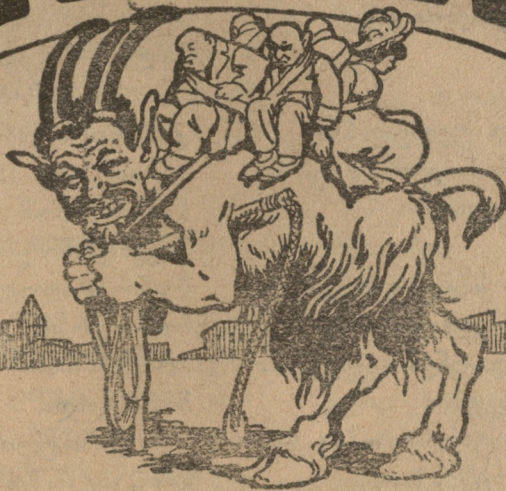

993L.

ფასი 50 შ.

საქართველოს მემორიალი

„სახალხო გვარდიის მეორე ყრილობამ საპატიო წევრათ აირჩია ჩვენი საყვარელი სტუმარი და ინტერნაციონალური სოც.-დემოკრატიის მსოფლიო ბელადი კ. კაუცკი“.

(გაზეთებიდან).

№

48

1920 წ.

ნოემბრის 7

184

კაუცკი

კ. კაუცკი ძველი გვარდიელის საკურველში, დაახლოვებით ისე, როგორც ჯდებოდა იარაღში გვარდიის სახელოვანი ბელადი ვ. ჯუღელი.

993L.

ზეთქეულეზა

სულ რაღაც ოციოდე დღის წინათ ჩვენს დედა ქალაქში ერთი საოცარი ამბავი მოხდა, რომელმაც მთელი თბილისი ფეხზე დააყენა და დიდი აურ-ზაური გამოიწვია საზოგადოების ყველა სფეროში.

ეს ამბავი ასე დაიწყო:

ფოსტის საქალაქთაშორისო ტელეფონის განყოფილებაში ოცდაათამდე კაცს მოეყარა თავი და რიგს უცდიდნენ ტელეფონზე სალაპარაკოთ მისასვლელათ.

თითოეული მათგანი თავის საქმეზე ჰფიქრობდა და სხვებს არავინ აქცევდა ყურადღებას, თითქოს ეს სხვები არც კი ყოფილიყვნენ იქვე, მათთან ერთად. ყველანი ჩუმად იდგნენ.

უცებ ყველამ ყურები ცქვიტა. როგორც ერთმა კაცმა, ისე მიიხედეს იმ მხარეზე, საითაც თბილის-ქუთაისის სატელეფონო კარავი იდგა და უნებურათ გაიწიენ იქით.

— გეყურება?— მოისმოდა იქიდან ვიღაცას მაღალი ხმა: ორშაბათს გამოვალთ!.. ჰო, ორშაბათს, უთუოდ! არავის დავინდობთ, იცოდეთ! ყველას მუსრს გავავლებთ!.. ნამდვილი წარდგენა იქნება!.. გადაეცი ჩვენებს, რომ ყველანი მზათ იყვენ, დაგვებმარონ! უკან დახევა გვიან-ღაა: ყველა ხიდები აფეთქებულია!.. ისეთი თავზარი იქნება, რომ თბილისის ჯერ არ უნახავს!..

ამ სენსაციურმა სიტყვებმა ერთის დაკვრით დარღვია იქ მყოფთა მყუდრო მშვიდობიანობა. რამდენიმე კაცი მოსხლეტით დაიძრა ადგილიდან და კარში გავარდა უკან-მოუხედავად, ხოლო ვინც იქვე დარჩა, სახეზე ყველას შიში და ცნობისმოყვარეობა ეტყობოდა და ფრთხილად იცქირებოდნენ იმ კარვისკენ, საიდანაც ეს საოცარი ლაპარაკი გაიგონეს.

კარი გაიღო და ტელეფონის კარავიდან გამოვიდა ახალგაზრდა შავგვრემანი კაცი ყოყოჩა გამომეტყველებისა, ამაყად ახედ-დახედა შეშინებულ ხალხს და წავიდა.

ეს ამბავი შაბათ დღეს მოხდა.

იმავე საღამოს მთელ ქალაქს მოედო საშიშარა ხმები. ორშაბათის გათენებას ისე მოელოდნენ ყველანი, როგორც მეორედ მოსვლას და საშინელ სამსჯავროს. მილიცია ფეხზე დადგა. ყველა უბნები გამაგრებული იყო და ქუჩებში გაძლიერებული სადარაჯო რაზმები დადიოდა.

საგანგებო რაზმის მოხელეებმა მიაგნეს იმ უცნობი ახალგაზრდას კვალს, რომელიც ტელეფონით ქუთაისის ელაპარაკებოდა და მზვერავი მიუჩინეს.

კვირა საღამოს უცნობი ახალგაზრდა „დარბაზის“ სასადილოში ნახეს, სუფრას უჯდა და მასთან ოთხი სუფთად პირმოპარსული კაცი ისხდა:

ერთი—ყველაზე მაღალი, სათვალღიანი, მეორე—პირქუში, მედიდურის და თან ასკეტური სახისა, ძველ რომაელს თუ არა, რომის რომელღაც პაპს მაინც მოგაგონებდა, მესამე—ქროდა თვალღიანი და ბეჭებში მოხრილი, ხოლო მეოთხე—პატარა ტანისა იყო, ღია თამბაქოს-ფერი მაზარა ვცვა და სახით შილღერსა ჰგავდა.

გარეგნობაზე ეტყობოდა, არც ერთი მათგანი ქართველი არ იყო, ხოლო სახელებმა აშკარათ გამოარკვია (ხშირათ ეძახოდნენ სახელს ერთმანერთს), რომ ტელეფონზე რომ ლაპარაკობდა; ის შავგვრემანი ყმაწვილი და მეორე—ქროდა თვალღიანი იტალიელები იყვენ, მესამე კი—სათვალღიანი—თურქი. რა ტომის იყვენ და ნარჩენი ორი—„რომის პაპი“ და „შილღერი“—ძნელი გამოსაცნობი გახდა.

ქართული ყველას შეესწავლა და ოთხი მათგანი, ასე გაშინჯეთ, იმერულ კილოკავსაც კი იცავდა ლაპარაკში, მხოლოდ „რომის პაპი“ მოიკოქლებდა ქართულში, ხშირათ ქართული ენისთვის უჩვევს, გაუგებარს და უცნაურ სიტყვებსა და ფორმებს ხმარობდა და ამით უნებურათ ამჟღავნებდა თავის არა-ქართველობას.

დამსწრეთა თვალის ასახვევათ გაცხარებული დავა გაეჩაღებიათ და განგებ, იქ მყოფთა გასაზიარებულად, საკამათო საგნათ ვითომ ლიტერატურისა და ხელოვნების საკითხები აეღოთ.

ბავშვიც კი მიხვდებოდა, რომ ხელოვნებასთან მათ არავითარი კავშირი არ ჰქონდათ და ტყუილად იწუხებდნენ თავს, რადგან მთელი კამათი და გაცხარებული მტკიცება იმაში მდგომარეობდა, რომ ყველანი ერთმანერთს არწმუნებდნენ,—არა, შენ ხარ გენიოსი ხელოვანი—არა, შენო.

მ საათი რომ შესრულდა, შავგვრემანი იტალიელი „დარბაზიდან“ გაციდა და თავისუფლების მოიდანისკენ გაემართა.

მზვერავი თან გაჰყვა.

გზაში იტალიელი ვიღაც ორ ქალს დაეწია, ხელი ჩამოართვა და ლაპარაკი დაუწყო. ლაპარაკის დროს, ცოტა არ იყოს თავისუფლად ექცეოდა მათ და, ისე, ვითომ სხვათა შორის, ხან სად წააეღებდა ხელს და ხან სად.

თავისუფლების მოედნამდე აღარ მისულან და სამთავემ ქართულ კლუბისაკენ შეუხვია.

ამის შემდეგ საყურადღებო არაფერი მომხდარა.

ყველა ეს ცნობა მზვერავმა იმ დამესვე დაწვრილებით მოახსენა თავის უფროსს.

ამ მოხსენებიდან აშკარად სჩანდა, რომ სათვალღიანი თურქი ქემელფაშას ემისარი იყო, ხოლო იტალიელების კავშირი ქემალისტთან ცხადათ ამართლებდა იმ საფუძვლიან ხმებს, ამ ბოლოსდროს რომ გავრცელდა ჩვენში: იტალია ფარუ-

ლად ქემალფაშას ეხმარება საბერძნეთის შესასუსტებლად.

ექვი არ იყო, რომ ქემალისტები იტალიელებისა და ადგილობრივი კომუნისტების დახმარებით აჯანყების მოწყობას აპირობდნენ ჩვენში. ამისდაგვარათ შავგრემანი იტალიელის ლაპარაკი ქუთაისთან ეხლა სულ ადვილი ასახსნელი გახდა.

გათენდა ორშაბათი.

ქალაქის ქუჩებში ხალხის ქაქანიც არ იყო: ყველანი სახლებში იმალებოდნენ დამფრთხალნი და თავზარდაცემულნი.

მილიციამ და ჯარი ფეხზე იდგა და თფილისი ნამდვილ სამხედრო ბანაკს წარმოადგენდა: ყველა ქუჩები შეკრული იყო, აქა-იქ კარგა ძლიერი რაზმები იყო ჩასაფრებული, ზოგ ადგილას ტყვის მფრქვეველებიც კი გამოეტანათ და მოემზადებიათ.

დრო გადიოდა.

ყველას მოლოდინის მღელვარება ეტყობოდა და ნერვები დაქიმული ჰქონდა.

ასე გაგრძელდა დილის 11 საათამდე.

მეთორმეტე საათი რომ დაიწყო, უცებ კალოუზნის ქუჩით რუსთაველის პროსპექტზე გამოვიდა ორი შეთქმული იტალიელი—შავგრემანი და ქროლა თვალბიანი. ილიაში რალაც დაბეჭდილი ფურცლების შეკვრა მოჰქონდა ორთავს. შორი ახლოს მზვერავე მოსდევდა.

სამხედრო სობოროს რომ გაუსწორდნენ, მზვერავემ რალაც ანიშნა იქვე მდგომ მილიციონერებს, რომელიც თვალის დახამხამებაში ალყა შემოარტყეს იტალიელებს და საგანგებო რაზმის ბინაზე წაიყვანეს.

— ჩვენ ყველაფერი დაწვრილებით ვიცით! — ეუბნებოდა რაზმის უფროსი დაპატიმრებულ იტალიელებს: უარის თქმა აღარ გიშველით: უმჯობესია გამოტყდეთ! სულ ერთია, თქვენი გეგმა და განზრახვა ჩაფუჭულია... როგორც ჰხედავთ, ვერავითარი „წარღვნა“ ვერ მოახდინეთ და „მუსრიც“ ვერავის გაავლეთ. გულახდილათ სთქვით: სად ააფეთქეთ ხიდები? სად არის ამჟამად თქვენი სულის ჩამდგმელი ქემალისტი — თათარი! სად არის ის ორი კაცი, წუხელის რომ თქვენთან იყვნენ „დარბაზში“, „რომის პაპი“ და „შილლერი“? მიპასუხეთ.

იტალიელები გაშტერებით მისჩერებოდნენ რაზმის უფროსს, თითქოს არაფერი ესმითო და თვალებს ახამხამებდნენ.

— თავს ნუ იკატუნებთ! — განაგრძობდა უფროსი: ჩვენ ისიც კარგათ ვიცით, რომ თქვენ იტალიელები ხართ. ვეღარ წაგვიხვალთ ხელიდან! *Lasciate ogni speranza*, როგორც თქვენი დანტე ამბობდა! გამოტყდით! მოიტათ ეგ მოწოდებები, ილიაში რომ გაგიჩრიათ.

იტალიელებმა გადასცეს ფურცლები.

— ბატონო უფროსო — ენა-ბორძიკით დაიწყო შავგრემანმა იტალიელმა: აქ რალაც შეცდომა უნდა იყოს... ჩვენ სამისო არაფერი ჩავვიდენია. ჩვენ იტალიელები არ გახლავართ: ქავთველები ვართ.

— ლათაიებს თავი დაანებეთ! ვიცით რა ქართველებიცა ხართ! რომელ ქართველს რქმევია სახელათ პაოლო, ან კიდევ ტიცოანი?

— ქართველები ავრთ, ღმერთს გეფიცებით! — არწმუნებდა იგივე იტალიელეაი: ჩემი გვარი იაშვილია, ჯიბო იაშვილის შვილი გახლავარ... ეს კი ტაბიძეა, მღვდლის შვილი!

— ვთქვით, თქვენ მართალს ამბობთ... ის ალიფაშაც ქართველი იქნება, რა თქმა უნდა, თქვენთან რომ იყო წუხელის? — გესლიანათ შენიშნა რაზმის უფროსმა.

— დიახ, ისიც ქართველი გახლავთ არსენი-შვილი!

— ჰო, რასაკვირველია! ის „რომის პაპიც“ ქართველია ალბათ, რალაც უცნაურ სიტყვებს რომ ისროდა წუხელის „დარბაზში“

— ჩვენთან „დარბაზში“ უცხო არავინ ყოფილა: გრიგოლ რობაქიძე გახლდათ და კიდევ... ვინ იყო, ბოშო, კიდევ ჩვენთან წუხელის? — მიმართა შავგრემანმა ქროლა თვალბიანს...

— ჰო, ვინ იყო ის მეხუთე, „შილლერს“ რო ჰგავს? — ჩაერია რაზმის უფროსი.

— მიწიშვილი იყო — მოაგონდათ იტალიელებს ღმერთს გეფიცებით, ჩვენ ყველა ქართველები ვართ: ცნობილი პოეტები.. „ყანწელები“, თუ გაგიგონიათ... წაიკითხეთ ეს ჩვენი გაზეთი და დარწმუნდებით.

რაზმის უფროსმა გაშალა ერთი ფურცელთაგანი და თვალი გადაავლო.

— „ბარიკადი“ — ეწერა ფურცელს სათაურათ: „ცისფერი ყანწების კვირეული გაზეთი“.

რაზმის უფროსი ცოტა ხანს ხმა ამოუღებლივ იდგა: ხან ფურცელს შეჰხედავდა, ხან კიდევ დატიმრებდა.

უცებ შეუკავებელი ხარხარი წასკდა, „ბარიკადები“ ხელიდან დაუვარდა, გვერდებზე წაივლო ხელი და იქვე სკამზე ჩაიკეცა აუტანელი სიცილისაგან.

— გაანთავისუფლეთ! ხა—ხა—ხა—ხა! გაანთავისუფლეთ ეხლავე! — ძლივს აბრუნებდა ენას ხარხარისაგან სულ-შეხუთული უფროსი: გაანთავისუფლეთ და ხელი არ ახლოთ ამიერიდან. ხა-ხა-ხა-ხა-ხა! თვალ-ყური კი ადევნეთ ბიჭებო იცოდეთ! ხა-ხა-ხა-ხა! ხელი არ ახლოთ სანამ ქუჩაში... ქვის სროლას არ დაიწყებენ!..

პაოლო და ტიცოანი იმ წამშივე გაანთავისუფლეს.

ტუზი.

ს ი ზ მ ა რ ი

გვარდიელი კულა ზვერელი შმაგივით წამოი-
კრა საწოლიდან და ნამძინარევი თვალების ფშენე-
ტა დაიწყო.

— ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჩემო!

აღშფოთებითა და მრისხანებით წარმოსთქვა
მან.

— რა ამბავია ადამიანო, გულეები დაგვიხეთ-
ქე! მიწა ხომ არ იძრა?

ნაწყენი კილოთი მიმართა მეუღლემ შეწუ-
ხებულ ქმარს.

— რის მიწა! რა მიწა! ღმერთო ჩემო, ეს
რასა ჰგავდა... არასოდეს ასეთი არ მინახავს...

— არ იტყვი, რა დაგემართა?— უკვე მრისხანე
ხმით შეუტია მეუღლემ— გათენებადღე კიდევ ორი
საათი დარჩა და შენ მთელი ოჯახი ზეზე წამოგე-
ყარე.

— ღმერთო ჩემო! ეს ყოვლად შეუძლებე-
ლია... ეს რომ მართალი იყოს, არ ვიცი რა გვე-
შველებოდა.

კულა კარგა ხანს იჯდა ტახტზე მუხლებ შო-
რის ხელებ ჩაწყობილი და რაღაცაზე მძიმეთ ფი-
ქრობდა. არც მეუღლის მუდარა, არც ბავშვების
წუწუნის მას თითქო არ ესმოდა. ეტყობოდა რა-
ღაც საშიშარი აზრი ჰქენჯნიდა მის გონებას.

მეუღლე მისი მარიაში ყოველგვარი ღონის-
ძიებით ცდილობდა ქმრის გამოფხიზლებას, მაგრამ
კულა დაჟინებით ერთსა და იმავეს იმეორებდა.

— თუ ეს გამართლდა!.. ოჰ ღმერთო ჩემო!
ასე გრძელი მას არასოდეს არა ჰქონია. ეს რაღაც
კუდი ნიშანი უნდა იყოს... ოჰ ღმერთო ჩემო!

— ადამიანო, სთქვი, რა ჯანდაბა ნახე... ლა-
მის გული შეგვიწუხდეს... რა მოხდა ასეთი, რა
ამბავია ჩვენს თავს?

კულა წამოდგა; ნელის ნაბიჯით გაემართა
კამოდისაკენ: უჯრა გამოსწია და პატარა ჯიბის რე-
ვოლვერი ამოიღო.

შეშინებული ბავშვები სულ განაბული მიიმა-
ლენ ლოგინის კუთხეში: ერთხელ გვარდიელ კუ-
ლას უცაბედათ გაუფარდა რევოლვერი და უაღა-
გო ალაგას მცირეოდენ გაიკაწრა. მას შემდეგ
კულას ბავშვებს დამშვიდებით არ შეუძლიათ რე-
ვოლვერის დანახვა. ახლაც საშიშარმა აზრმა გაუ-
ელვა მათ თავში და მიტომაც გაიტრუნენ თევზე-
ბივით.

— კაცო, იწამე ღმერთი, გვითხარი რა გინ-
და, რას აპირობ. ვინ ღვთის პირისაგან გადავარდ-
ნილმა გაწყენია რამე? რაქნა, რა წყალში ჩავარ-
დე!

— რა გითხრა დედაკაცო, რა შენი კკუის
საქმეა. ოჰ ღმერთო ჩემო, თითქმის მკვრელადღე
ფინა!..

— ვითომ რა დაგიშავდებოდა რომ სთქვა... მეც
ადამიანი ვარ... იქნება რამე გირჩიო...

— დადი მებრძოლი კი მყევხარ, რომ გითხ-
რა და გულს მოეშვას. ოჰ ღმერთო ჩემო, ღმერ-
თო ჩემო. ნამდვილ საბა ბერს ჰგვანდა! ეს რომ
გამართლდეს, ეს რომ...

— შენისთანა მებრძოლიც გვინახავს, გაცხა-
რებით უბასუხა ქმარს შეურაცხყოფილმა ცოლ-
მა.— გვარდიელი გქვია, თორემ ფრონტი თვალი-
თაც არ გინახავს. რევოლვერი ერთხელ გაისრო-
ლე და ისიც შენი თავი დაიმარცხე. რას იკვები,
რა გიქნია ასეთი.

კულა აენტო. ჩვეულებრივმა ორატორმა გაი-
ღვიძა მასში. ის წამოდგა, მეუღლეს მედიდური
თვალით გადაჰხედა, სარკასტიულათ ჩაიციწა და
უთხრა:

— დედა-კაცის კკუისაგან ესეც დიდია, რაც
შენ სთქვი. შენის აზრით მებრძოლი მხოლოდ
ფრონტზე უნდა იბრძოდეს. მებრძოლი მარტო
იმას ჰქვია, ვინც იარაღით ხელში ხაღხსა ჟლეტს,
თუნდაც ეს ხაღხი მტერი იყოს?! შენ მებრძოლათ
არ სთვლი იმას, ვინც მუდამ დღე კრებებზე აზ-
რით, სიტყვით, მჭერმეტყველობით იბრძვის. მე-
ბრძოლი არ ყოფილა ის, ვინც გუშინ კრებაზე
ორ საათ-ნახევარი ილაპარაკა... მაშ...

— ილაპარაკე თორემ გიჯერის ვინმე. ლაპა-
რაკობ, ლაპარაკობ, ლაპარაკობ და შენს ლაპა-
რაკს არავინ ყურს არ უგდებს. როცა შენ წამო-
დგები, ყველას შიშის ჟრუანტელი დაუვლის ხოლ-
მე... აი...

— დიხაც, დიხაც რომ დაუვლის, იციან,
არავის შევარჩენ, იციან...

— უკაცრავათ! იციან, დიხ იციან, მაგრამ
ის კი არა, რომ არავის შევარჩენ; იციან ის, რომ
დაიწყებ და არ გაათავებ ლაპარაკს. მთელ ქვეყა-
ნას შენი ლაპარაკით თავი აქვს მოძულებული და
მოზებზრებული.

— ჩუ, დედაკაცო! რაგებს მიბედავ, ვინ გგო-
ნივარ...

— გვარდიელი ხარ, სხვა ხომ არაფერი. ნე-
ტავ ერთი ღვთის გულისთვის სახელს მაინც არ
აფუჭებდღე გვარდიელისას...

— დედა, მეშინია! დედა! დაიძახა პატარა
თედომ და ცოლ-ქმარს ლაპარაკი შეაწყვეტია.

— კარგი შვილო, კარგი, ნუ გეშინია. აი
კიდევაც გათენდა. დაამშვიდა დედამ ბავშვი და ფან-
ჯრის დარბები გააღო. შორიდან სახელოსნოების
საყვირის ხმა მოისმა. ქუჩებში ხმაურობამ იმატა.

— აი ვანუაც მოდის! ჩაილაპარაკა კულამ და
საჩქაროდ ტანთ ჩაიცვა.

— გამარჯობათ, ხაღხნო! მიესალმა კულას
ოჯახობას გვარდიელი ვანუა.— აბა მზათა ხარ?
წავიდეთ.

— რაღა მზათ, ჩემო ვანო, სწორეთ შუალა-

მეზე გაგვალვია ამ ვაჟბატონმა და მას შემდეგ გეტანჯავს მთელს ოჯახს—უპასუხა დიასახლისმა.

— რა დაგემართა, ბიჭო, შეურეკე?

— გეტყვის თუ? ვანა ცოტა ვებვეწე!

— ვისაც საქიროა კიდევაც ვეტყვი!— წარმოსთქვა მედიდურათ კულამ.

— მაინც რა იყო ასეთი? კვლავ ჩაეკითხა ვანუა.

— სიზმარი ვნახე, ამხანაგო, საშიშარი სიზმარი!

საერთო გულიანი სიცილი გაისმა გვარდიელი კულას საპასუხოთ. თითქმის ბავშვებიც კი აიყოლია ამ სიცილით.

— ყოჩაღ, ბიჭო! გვარდიელიც სწორეთ ასეთი უნდა, სიზმარმა უნდა დააფრთხოს და წამოაგდოს შუალამეზე.

— სიზმარიც არის და სიზმარიც!

— ჰაი, ჰაი, რომ სიზმარს გააჩნია!

— კაცო იმოდენა წვერით ის ჩემს დღეში არ მინახავს. მოდი და ნუ შეგეშინება.

— ვინ ნახე, კაცო?

— ვინ და ვალიკო.

— ვალიკო?

— ჰოდე! სწორეთ ვალიკო. საბა ბერს ჰგავდა. თეთრი წვერი მკერდამდე ეფინა. ავტომობილში იჯდა, სადღაც მიაქროლებდა და ქარი წვერებს დროშასავით უფრიალებდა.

— ბიჭოს.

— მერე რა ვუყოთ!— შენიშნა დიასახლისმა: იქნებ მოპარსვა დააგვიანდა და გაეზარდა. წვერმა უნდა შეაშინოს ვაჟკაცი?

— არა, ჩემო დაო. ვალიკო წვერს უმიზეზოთ არ მოუშვებს. შენიშნა ვანუამ.

— დიახაც!

— ჩვენ, გვარდიელებმა, კარგათ ვიცით მისი წვერის ამბავი.

— ვიცით და სწორეთ ამან შემაშინა! წარმოსთქვა კულამ.— მოდი ახლა და აუხსენი ყველას, რაშა საქმე. ჩემის აზრით ეს საიდუმლოთ უნდა შევინახოთ.

— თქვენ სწორეთ გადამრევთ! სასოწარკვეთილებით წარმოსთქვა მარიამმა.

— იცი, ჩემო დაო, დაიწყო ვანუამ: ეს ძლიერ ცუდი სიზმარია. ვალიკო წვერებს ისე არ მოუშვებს თუ ფრონტი არ გაუჩნდა. გვარდიელებმა უკვე იციან როგორ არის ფრონტზე საქმე, როცა ვალიკოს შეხედავენ: თუ წვერ მოპარსულია, ეს იმას ნიშნავს, რომ საქმე კარგათ ყოფილა.

— მაინც რამოდენა წვერი ჰქონდა ბიჭო?

— აკი გითხარი, ნამდვილ საბა ბერი მომაგონა.

— ოჰოოო! ეს, ძმავე, რაღაცას ნიშნავს. რატომ არ ჰკითხე რისთვის მოუშვა?

— ვერ მოვასწარი ალბათ.

— ავტომობილში იჯდა?

— ჰოდე.

— მარტო?

— აღარ მახსოვს კარგათ...

— შე ოხერო, წვერი დინახე და კაცი ველარა?..

— წვერმა მიიქცია ჩემი ყურადღება.

— ამ წინაზე ფრონტი არსად არა ყოფილა მაგრამ კარგა მოზრდილი წვერი მოეშვა იმ თქვენს ვალიკოს.— შენიშნა დიასახლისმა.

— ფრონტი არ იყო დაო, მაგრამ სიეზდი იყო გვარდიისა; ესეც ერთნაირი ფრონტია.

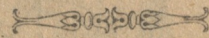
— გრძელი წვერი, ეს რაღაცას ნიშნავს.

— დღეს ეს ამბავი ჩვენი რაიონის შტაბის კრებაზე უნდა დავსვა.

— ეს მართლა საქიროა. სიზმარის არაფერი მჯერა, მაგრამ ეს ვალიკოს წვერები რაღაც არ მომწონს.

გვარდიელების ლაპარაკმა ქ-ნი მარიამიც ძლიერ ჩააფიქრა. ის ვერასოდეს ვერ წარმოიდგენდა, თუ ვალიკო ჯუღელის წვერებს მის ცხოვრებაში ამდენი მნიშვნელობა ექნებოდა.

ეშმაკი.

ჩვენს პროფესორებს

(სემესტრის დაწყების გამო)

პირველათ მივულოდრსოთ გრიგოლს—ქირურგათ ქებულსა,—
ვაჟს თავის საქმის მოყვარულს
და ფრიად თავ-დადებულს,
მისგან ვერ ნახავთ ავადმყოფს
უდროოთ მოკლულს, ვნებულსა...
ნეტავ ასეთი დასჩემდეს
ზნე მის მოწაფეთ კრებულსა.

ამბობენ—აღადაშვილი
ერთობ ფხიზელი კაცია;—
ვერ ეპარება მის სმენას
ფილტვების კრებიტაცია,
შუილის აღმოჩენაშიც
ზედმიწვევით მამაცია...
იმისმა მოწაფეებმა
განკურნონ ჩვენი ნაცია.

რა რომ ეწვია სვიმონი
ამ ჩვენ კურთხეულ მხარესო,
დიპლოკოკები იმ წამსვე
შეშფოთდენ, შეიყარნესო,
სთქვეს: „აჰა, ბნელი ეხურვის
ჩვენ წილ მზეს, ჩვენ წილ მთვარესო!“
ყოფნას სიკვდილი არჩიეს,
საფლავი გაითხარესო.

დ ა მ ფ უ მ ნ ე ბ ე ლ ი კ რ ე ბ ა .

დეპუტატი იონა ხოჭოლავა.

ს.წ.

დეპ. შაიდარ აბაშიძე.

კახიანი... მაგრამ ვარდი
ვით შეამკოს ყვაემა აბა!
თვალთა მისთა ეღვარებამ
ეშხის ბადე მსწრაფლ გააბა
და... გაემა ამ ბადეში
ყველა, ვისაც ეცვა კაბა.

ბეჯითობაში ივანეს
ვერავინ შეედრებო.—
გათენებისას იძინებს,
დილას აღრიან დგებო...
მისი მნახველი ჭიბლარი
მენჯში ველარა დგებო...

ვარლამს ვილაკამ რაღაცა,
როგორც ამბობენ, გაუგო...
მგონია: კაცმა ბოროტმა
შურს გულის კარი გაუღო,—
შესთხზა ჭორები, ამხანაგს
ფეხებს ქვეშ მახე დაუგო:
მის შრომა-მოღვაწეობას
ბოროტათ წესი აუგო.

d.

ი ნ ტ ე რ ვ ი უ

(ბათუმის მუშათა მაგიდასთან)

I

მოქალაქე უშმაკო!

თანახმათ თქვენი ფიცხელი განკარგულებისა
მე გახლდით ბათუმის მუშათა მაგიდის სამართვე-
ლოში, მაგრამ რადგან გამგე ბ. სერგო ყუფარაძე
იქ არ დამიხვითა, თვითონ მაგიდას გაეუკეთე ინ-
ტერვიუ. დარწმუნებული ვიყავი, გამგე იმდენ ვე-
რაფერს მეტყოდა, რამდენს მაგიდა და უნდა გამო-
გიტყდეთ, იმედი არ გამიცრუვდა.

მაგიდის მარცხენა მხარეზე ბლოკ-ნოტის ქვეშ.
ვნახე წერილი: „ძმაო სერგო, გიგზავნი სიმინდს.
დააფქვიე პურში შესარევით და გაასაღე. დათიკა
ხელაძე“. სიტყვა „გაასაღე“ ხაზ გასმული იყო
წითელი მელნით, ალბათ გამგის მიერ. ხოლო ბლოკ-
ნოტზე ეწერა: „საქმის მწარმოებელს შალიკაშვილს.
მისწერე მომარ. სამინისტროს რწმუნებულს გვა-
ცნობოს რამდენით იყიდა სიმინდი“.

— რაშია საქმე? შევეკითხე მაგიდას.

— დახედე ფანჯარას და მიხვდები...

ფანჯარაზე ეყარა დამპალი სიმინდი.

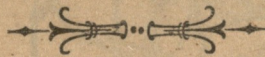
— ეს დამპალი სიმინდი ალბათ სამას მანეთად აქვს ნაყიდი და კარგ სიმინდათ (1500 მან. ლირს) გამოგვიგზავნა: მუშის კუჭი მაინც მოინელბსო. შეატყობინეთ ეს ამბავი ეშმაკსო—შემებვფწა მა გილა.

რასაკვირველია, თხოვნის ასრულებას დავპირდი და შემდეგ სხვა ქალაქებს გადავავლე თვალის. ერთ ქალაქზე ეწერა: მომარაგების და შრომის მინისტრს. სამინისტრომ ბათუმის მუშათა მაგიდას ქვანახშირი არ დაუთმო არ ქონის გამო. სამინისტროს მოხელე ვინმე მიხეილ კემულარია დეპუტატით უთვლის ვაქარს ყუუარაძეს, გამოგზავნე ფული, 40 ვაგონ ქვანახშირს ჩაგაბარებო. რაშია საქმე?..“

ამ დროს ოთახში თვითონ გამგე შემოვიდა და მაგიდასთან ინტერვიუ შევსწავიტიე.

გაგრძელებას შემდეგ შემოგივლი. მანამდე კი გთხოვ გამოარკვიო, რაშია საქმე, ან ვინ არის ეს ყოვლის შემძლე კემულარია? დარწმუნებული ვარ მუშათა მაგიდას სამინისტრო ვერ უპასუხებს შეკითხვაზე, რადგან თვითონაც არ იცის რაშია საქმე.

გრ. სლუჩაინი.

ს კ ე კ უ ლ ი ა ნ ს ტ ი

სამშობლო ჩემთვის სკედავს ბორკილებს,
ჩემთან ბრძოლაში იგი მოვქანცე...
დღეს ჩემზე ყველა ილესავს კბილებს...
მაგრამ არ სცხრება ჩემი სიანცე...

მე მივულოცავ ჩემს კეთროვანს სულს
ქანქართა ბოკვას საბედისწეროს...
ველარ ფთვლი პარკებს, ბონებით ორხულს...
დეკრეტი ვისაც სურს, იმან სწეროს...

დრო არის ჩემი ყრუ მბრძანებელი...
და სხვა მბრძანებელს უთხარ უარი...
ვარ სულყოველგან მე თვითმპყრობელი,
ჩემთვის ყოველგან ღიაა კარი.

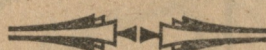
ვარ უღმრთელი... მიყვარს ტანჯვაში,
სულთმობრძავეისთვის წაქერა ყელში...
და ვინც (შევატყობ) ავს მომინდომებს
შესდგება, „იმა“ რომ მივცემ ხელში.

თავს ვანებივრებ, ვეალერსები...
რაა სიძვარე, ან სიიაფე...
ღიხურეთ ყველგან კაფე-კლუბები...
ჩემთვის ცხოვრება თვით არის კაფე...

ბევრს ენერჯეება პირში მოვება...
ბევრს ეზმანება, შაშხი... კახური...
მაგრამ ეს ყველამ ხომ ვერ იგემა...
პურს წააჭამა მკლვე ნიახური...

რა დამაკავებს, რო ავზავთდები...
სადაც მსურს მძაფრად „ნარიმანს“ ვიმღერ.
მე თქვენს დეკრეტებს არ შეუკრთები.,
ვიმღერ „ნარიმანს“, მოგცემთ ჯარიმას!..

ილლაუ სახუნდარი.

მიტო.—ეს მთაწობა სწორეთ გაგიყდა. იქ მივედი დაკეტილია, აქ მივედი დაკეტილია. ჯერ ათი საათიც არ არის და უკვე ვეღვან კარები გამოხურულია.

საბჭოთა რუსეთის ბლოკადა ანტანტის მიერ.

საბჭოთა რუსეთი. Карауль! Товарищи, пролетарии всего мира! Помогите...
Вампиры и кровопицы, душегубы и палачи пролетариата, капиталисты Европы насъ
блокируютъ, душатъ... Помогите!

შექანჯაღებულის ლექსები

ტვინში რომ რაღაც გამიფრენს,
რქებს კკუის ფსკერში ამომკრავს,
ამიყვანს, ამაქანჯაღებს,
და ცის კუშტულზე მიმაკრავს;

კინწის კვრით ისევ ძირს მისვრის,
შავ მიწას დავენარცხები,
ექიმმა გამომიწერა
წიწილი, უმი კვერცხები,

ვერსად ვიშოვნე ვერც ერთი,
დღეებს ვლევ ბედის კრულვაში...
თავი მავეცი ბრმა ფიქრებს,
შემომეჭამა ულვაში...

ცას არ შორდება ღრუბლები,
აღარ სჩანს მზე სხივ-ციმციმა...

ნამუს დაკარგულ ფულებმა
სინდისი დააფეხმძიმა...

ზამთარი მკოცნის ხელებზე,
სითფოს სწოვს თითის წვეგრებსა...
სიძვირე ავტომობილით
მიჰქრის... რა შეაჩერებსა.

კომბოსტო წნილად კარგია,
და ისპანახი მხალათა...
სპეკულიანტთა ლაშქარმა
ტფილისში მოიკალათა,

ვაი, რა დრონი დაგვიდგენ...
კატა ურემში შეება...
წიწილი მოხვდა ხათანგში,
დათვი ძუაში გაება...

საქართველოს ბლოკადა საბჭოთა რუსეთის მიერ.

ქართველი მიხო. (თავის მეზობელს) აბა, ამხანაგო! ხომ ხედავ რუსეთი დასრჩობას გვაპირებს: ნავთს არ გვაძლევს, მასუთს არ გვაძლევს, ბუნზინს არ გვაძლევს, ჰურს არ გვაძლევს. აი სოციალისტებიც ასეთი უხდა! გავანძრიოთ ხელი, სხვისი იმედით უოფნა არაფერს გვარგებს.

რა გინდა, გეო, არ მოგწონს ჩვენი ჟამი და დროება?!
გეურქას თურმე არ უყვარს ოთახში შევიწროება...

ტყეში ვნადირობ დათვებზე...
სად ბუდობს, მასწავლე, ბელი!...
შავს ვარსკვლავზე გაჩენილა ქართველი მასწავლებელი;

შია, ცივა და სწყურია...
ან და როდის არ შიოდა...
ნატრობს იმ დროს:—დარს-ავდარში კალოშით რომ დადიოდა;

ქოლგა ხელში, პალტო მხრებზე,
და „ოცდა რვა“ თვის ოცს რიცხვში...
რა იქნება, რომ ქოთანი ჩაძვრეს ბარემ თავის ციცხვში...

რა იქნება, რომ ქათამმა ამოაძროს მეღას კბილი...
რა იქნება, თოვლის ნაცვლად წელს მოსთოვოს თეთრი ფქვილი.

რა იქნება, რომ კბილიდან შხამს იძრობდეს შავი გველი...
რა იქნება, ნავთს გვიძღვნიდეს „ტოვარიში“ მეზობელი.

ბაყაყსა კბილი მოკვეთე—
ვასვი მას ტაფით ტყემალი,
ნეტავ საით მიაბიჯებს ყირმიზ მუსტაფა ქემალი.

ჩარჩი, რავინდ რა გაკოტრდეს, ცდილობს დუქანი კვლავ გახსნას, „ირისკებს“, რა ენაღვლება. „რისკში“ ეძებს თავის დახსნას.

ასე მოქმედებს თაღლითი
 ყირმიზ ქემალი მუსტაფა.
 ვაჰ, თუ ჩაღმა თავს მოხადეს...
 და დაადგეს ლაფით ტაფა...

ფილტვის ანთება მიჩნდება
 სიცივისგან ცხვირის ძირში...
 სპეკულიანტს მას ვეძახით,
 რომ დაგახჩრობს გასაჭირში.

ვინ გაუძღვებს ამდენ ჭამას,
 ამდენ კუჭის სატკივარსა.
 ნავთის ნაცვლად ჩემს ბინაზე
 ვაყინულილებ ლამით კვარსა...

ვიშ, რა ლამაზად იცეკვა
 ამ წიწილმა, ფეხ დამწვარმა...
 რა იქნება ტფილისს შეშა
 მოაზღვავოს გიჟმა მტკვარმა...

ან და ტფილისს გადმოსახლდეს
 აჯამეთის უღრანი ტყე...
 ქვალონიდან ვაგონებით
 შეშა მოდის... ვერ შეიტყე??

ფხვნილი შაქარი გამწარდა...
 ხინა გახდა მეტად ტკბილი...
 კანადიდან თვალებს შვრება
 თოვლის ფერი, თეთრი ფქვილი.

ღვდელი, აქამდე ვით სწირე...
 კვლავ ისე არ იწირება...
 მეფე-სიკვდილის განუზრახავს
 კაცთა შტატის შემცირება.

დიდმა დიდი ლუკმა სჯამოს...
 დასაძრახი არ არს მგონი...

ვინმეს მაინც კი ერგება
 ძმავე, ორმაგი რაციონი...

მხოლოდ ეს კი გამიკვირდა
 ზედ მეტს სჯამდეს იუსტინე...
 პროტესტს ვუცხადებ „მაგიდას“
 რისხვით მიტომ შეუსტვინე...

ვის „მაგიდამ“ რაი მისცეს,
 მას დასჯერდეს, იმდენს სჯამდეს...
 დამესიზმრა... ვითომ მოგველი...
 ხელი მკრეს და „ფეჩში“ ჩამდეს...

ვიშ, რა ლამაზად დაუსხამს
 ჩვენს მუხას მსხვილი ბიები,
 სტუდენტებს ეარშიყება
 ერობის სტიპენდიები.

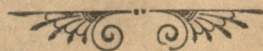
მდელის ზამთარი წვერს პარსავს,
 ტყეს ურცხვად კაბა გახადა...
 ნეტავ მანატრა, მანატრა...
 მეპურეთ მაინც გამხადა ..

ქურდს აბა ვით შეაშინებს,
 მზის ჩასვლა და შებინდება...
 სპეკულიანტი რომ ვიყო,
 მე რისი შემეშინდება.

აფრინდი ქორო, აფრინდი...
 არაგვი ჩაინადირე...
 ქვრივ-ოხერ დედლებს დაესხი...
 გაპენტე, გაინაბირე...

ვაი, რა ცუდი დრო დადგა...
 დღეს ექიდება ბუ ხარსა...
 წავალ და ცოლშვილს მოუსხამ
 ავუზგუზებულ ბუხარსა.

შექანჯალებული.

სახალხო გვარდიის მეორე ყრილობა.

ოქტომბრის 24 დიწყო და იმავე თვის 30 გათავდა სახალხო გვარდიის მეორე ყრილობა.
 ჩვენს რედაქციას განზრახვა ექონდა უფრო ვრცლათ შეეხებოდა გვარდიის ყრილობას და თავისი მკითხველ-
 ბისათვის დასაბუთებული და დასურათებული ანგარიში მიეწოდებოდა, მაგრამ აღმოსავლეთ ციმბირში იანონის სმ-
 ზადისმა და უმეტეს კი ამერიკის ზრეზიდენტის არჩევნებმა ამ კეთილი განზრახვის სისრულეში მოუყვანაზე ხელი
 შეგვიშალა.

თავს მხოლოდ იმით ვინუგბეშებთ, რომ მადე მოგესწრობით შესაძე ყრილობას და იმედი გვაქვს იმ დროს
 რედაქციას და გვარდიას უკეთეს ზიწობებში იქნება.

ღერძი, ანუ ლურსმანი ყრილობისა იყო მთავრობის თავმჯდომარის მოხსენება, რომლის შესახებ ჩვენ მო-
 შავაღში გვექნება დაზარაკი, რასაკვირველია, თუ რაზე მოულოდნელმა გარემოებამ კვლავ ხელი არ შეგვიშალა,

მოხსენება წაკითხა აგრეთვე მოაფარი შტაბის თავმჯდომარემ ვ. ჭყულუაძემ საერთოდ გვარდიის-მოღვაწეობის შესახებ.

აღ. დგებუაძემ გვარდიის ორგანიზაციაზე.

იღ. ქარცივაძემ სასურსათო საკითხის შესახებ.

ვლადიმერ ჯიბლაძემ სამეურნეო ნაწილის შესახებ.
ნ. კახიანი საჭურველთა შესახებ.

სა. კ. რაფაილიძემ ავტობიობილითა შესახებ. და სხვა და სხვა.
ე. ილიძეს თავმჯდომარეობდა ქალაქთა კავშირის თავმჯდომარე ნიკო ელიაშვილი, რომელიც აგრეთვე არსებულ იქნა თამადათ ერიკობის დასასრულ გამართულ ნადიმზე.

ს ა გ ა რ ე ო ს ა ქ მ ე ე ბ ი .

უკუასვლან ჰატივტიკულმა მთავრობის თავმჯდომარემ გვარდიის ურდობაზე აშკარათ განაცხადა, რომ სკარეო პოლიტიკის შეტევა ჩვენ ხელთ არ არის, რომ ჩვენ მხოლოდ ალღო უნდა აუღოთ ყოველივე იმას რაც უჩვენათ ხდებოდა.

ჩვენ სწორეთ ასეთ გზას ვადგუვართ ჩვენს სკარეო პოლიტიკაში. ჩვენი დევიზია უკუასთან მეგობრული კავშირისა და ურთიერთობის დაჭერა. ინგლისი და საფრანგეთი უმჯობესია მოფრათ გუაგდეს, ვიდრე შტრათ.

ამისთვის არავის არ უნდა გაუკვირდეს, რომ ჩვენმა წარმომადგენელმა უწინარეს ყოვლისა იხსილას მილიერანი და ლოიდ ჯორჯი.

ძნელი გადმოსაცემია ის სისარული და კმაყოფილება, რომელიც ჩვენი წარმომადგენლის დაბრახობამ უნსოელთა შართულ წრეებში გამოიწვია.

— ჩვენს საქარხნო ნაწარმოებებს, — განუცხადა ამხანაგმა შალიკომ მილიერანს, — ეჭივრება ფართო ბასარი. სწორეთ ამ მიზნით მივმართავ მე საფრანგეთს; გაგვიდას კარები და გაუხსნას გზა, ჩვენს ფაბრიკატებს. მხოლოდ ამგზით შესძლებთ თქვენ ამისაგან მიუეხებულ ზარადის ანახლანურებას და დანგრეული შეურნეობის აღდგენას.

ინგლისის პრემიერ მინისტრიც ერთბაშე კმაყოფილი დარჩა, როცა ჩვენმა წარმომადგენელმა განუცხადა:

— მე გადაჭრით შემადიდას მოკახსენო, მოწულელ სელმწიფევე, რომ ჩემი მთავრობა თანახმა არის თქვენი სტერლინგების გურსის გამოსწორებაში ხელი შეგიწვოს. სრული თქვენი ნება, გინდა სესხი აიღეთ, გნებავთ რაიმე კონცესიებო მოგუცეთ.

დღილ ჟღარჯმა აღარ იცოდა რით გადაეხადა მადლობა ასეთი გულუხვობისა და მეგობრული გრძნობებისათვის.

ს მ უ . ფ ა რ ც ხ ა ნ ა უ ა ნ ე ვ ი

ძველი წმინდა გიორგის
მღვდელი მამა კაშია...
ორჯერ განაშაფებო
კვლავ დარბის ქუჩაშია.
თუმცა ეხმარებოდენ
შავი ელემენტები,
მაგრამ ვერ გაუთეთრეს
მას საკმაო კენტები.
დეკანოზი გიორგიც
მიიძრ-მოიძროლია,
და მისი დახმარება
სახუმარო როლია!
დეკანოზი ფოფხაძე,
თედორაძე ვეტია
მღვდელი გიორგისათვის

ნამდვილ ბურჯი, სვეტია.
ვარდენი და სილოვან
(ცნობილი ბელოდები)
კვატატი და აღმასხან
ვეტოს მონამზადები,
სულ მას ეხმარებოდენ
ზემოთქმული პირები...
(ესენია ჩვენს თემში
ნიკოლოზის გმირები!)
მანც ვერ შეუსრულეს
მოძღვარს დანაპირები...
დამარცხდენ და შეგვირცხვენ
ბედის განაწირები.

გარეშე.

პრემიერ მინისტრებთან დარბაზობის შემდეგ ჩვენი წარმომადგენელი გაემართა პრეზიდენტ დეშანელის სასახლას. სწორედ ამ სახეობაში მოხდა სასარკელი ამბავი, პრეზიდენტის მატარებლიდან გადმოვარდნა. — ჩვენი ხალხი, — მოასსენა პრეზიდენტს ელჩმა, — ამ მხრივ ძლიერ დასელფონებულა. ის ვაგონას სასურავეებზე ზის, მაგრამ ძალით თუ არ ჩამოაგდე თავისით აჩასოდე არ ჩამოვარდება.

პრეზიდენტმა დიდის მოკრძალებით მოიკითხა ბ-ნი ეშმაკი და თავუნა; უსურვს მათ კეთილი ცნობრება და სთხოვა ეცნობებია ჩვენითვის, რომ უკეთუ მატარებლით სადმე მგზავრობა შეგვხვდება, ფანჯარასთან არ გავხერებუდიყავით.

ო მ ი ვ ნ ა ხ ე

(ქ. ოზურგეთისათვის)

„თანახმათ ქალაქის საბჭოს დადგენილებიანა. გამგეობა განაგრძობს ღორებთან ბრძოლას იარაღის საშეაღებით და გთხოვთ განკარგულებას — თქვენმა მილიციამ ხელი არ შეგვიშალოს ამ საქმეში“.

(იხ. ოზურგეთის ქალ. გამგეობის მიმართულა სამაზრო ვრობისადმი 29 მარტი № 384, საქმე № 3).

ომი ვნახე, ღორთან ომი... ომი მკაცრი, ხელჩართული; —
სამნი ძმანი „უპრაველნი“ ბრძოლათ იყვნენ გამოსული...
ფარ-ხმალით და თოფ-ზარბაზნით იყო ყველა მოკაზმული, —
და თან ახლდათ მემომარნი რიცხვით, ვგონებ, ასი სული.

მწყობრათ, ორათ განაწილდა რაზმი იგი, რაზმი მთელი;
ერთი მწყობრი სიმონს ერგო, ერთს გიორგიმ მისცა ხელი;
და სარდლები მყის წავიდნენ, გამონახეს თავ-საცველი,
პოზიცია გაამაგრეს, — ბალი იყო ბრძოლის ველი...

მთელ ფრონტს-კი მთავარსარდლობდა ქალაქისა ჩვენის თავი;
ის მდღვარი ვინმე ყრმაა, ღონე ერჩის, უჭრის მკლავი; —
ბრძოლაში გამოცდილია, ნაომარი, თავნაკლავი, —
ქობულეთის აღების დროს იყო ტურფა სანახავი...

დასასრულ წარმომადგენელი „ემპაის მათრახის“ გაუმართა საფრანგეთის ჯარის დასათვალიერებლათ. მის მოქონა მხოლოდ ლაშქრის ხსვა და სხვა ფერადობა. არც საჭურჭელის, არც სამოსელის ვარგებულობა. შალი-კომ აღუთქვა სამხედრო მინისტრს ეფექტუარა დახმარება, როგორც ამუნიციით, აგრეთვე სპეციალისტების გაგზავნით.

(შემდეგი იქნება).

ჰა, გამოჩნდა წინა ხაზზე მოღრუტუნე სქელი მტერი;
დაჰხეთ მებრძოლთ გულადობას!—არ შესცვლია არც ერთს ფერი...
სარდალმა ფრონტს გადასძახა—მოვიდაო თქვენზე ჯერი,
გაიმარჯვებთ—აგეგებათ ე მანდ ძეგლი შესაფერი ..

ეფიქრობ — აი შე მსუნაგო, ხომ მოგიწყვეს ახლა სხაპი,
შეუმჩნევლათ გდარაჯობენ ვაჟაკები მარჯვე, ცქაფი...
ამ დროს უცბათ იგრილა და გავარდა ერთხმად „ზაღბი“,
მაგრამ მტერმა აიცილა, —განზე გახტა, უქნა წკაპი...

რა ეს იხილა სარდალმა, გაბრაზდა, წამოიწია,
და თავისთან სათათბიროთ თანაშემწე მოიწვია;
ბრძანა: მაცათ, მარტო მე ვსცდი, იარაღიც მომიწყვია...
ლაუმიზნა, ესროლა და ღორს მოარტყა შუბლში ტყვია!

კენჭაძე.

„დედა-ენის“ შესწორებელ კომისიის თავმჯდომარეს

ბ თედორე გოგებაშვილს

(დია წერილი)

ბ. თედორე! როგორც დანამდვილებით ვა-
ვიგე, თქვენ, წერა-კითხვის საზოგადოების დავალებ-
ბით, შეგისწორებით განსვენებული იაკობ კიკვა-
ძის „დედა-ენა“.

ნაცვლად იმ სამისა თუ ხუთის თვისა (კარ-
გათ აღარ მახსოვს), რომელიც ვადათ დაუდვით
თქვენთვის, ამ შრომაზე თქვენ დაგიხარჯავსთ სრუ-
ლი 9 თვე და კარგათაც მოქცეულხართ, რადგან
საჭიროა, ყოველი ნაყოფი გამოშუშდეს წიაღში
და უდღეურათ არ იშვას.

ხოლო ეს ხომ საყოველთაოდ ცნობილია, რომ
9 თვეზე ადრე ნაშობი — უდღეური გამოდის.

რალა ბევრი გავაგრძელოთ, „დედა-ენა“ თქვენ
„ცხრა თვეს მუცლით გიტარებით“.

მუცლით გიტარებით, რადგან ყოველსავე
თვეში თქვენ თურმე გეძლეოდათ განსაზღვრული
სასყიდელი შრომისათვის.

„ფეხ მძიმეობისაგან“ რომ განთავისუფლებულ-
ხართ, აგილიათ და დაგიწუნებიათ ის გასამრჯელო
რომელიც თქვენ პირობისამებრ გრგვებით და გი-
თქვამთ:

— კეთილ ინებეთ და ამ შრომისათვის ჩვენს
სასარგებლოდ გაიღეთ „სამართლიანი გასამრჯელო“
წიგნის ნომინალ ფასის 100/0, ე. ი. 2 მილიონი
მანეთიო.

ამისდაგვარად ავტორის სრული უფლება მო-
გიტხოვით.

ერთი სიტყვით, გამოდის, რომ თქვენ ყო-
ფილხართ გოგებაშვილი, ხოლო გოგებაშვილი
ალბათ, კიკვაძე იყო.

ბ. თედორე გოგებაშვილო!

თქვენ ამასაც არ დაკმაყოფილებულხართ და
რაკი „მადანი“ მიგიგნით, „კონცესიის“ უფლება
მოგიტხოვით და გადაგიწყვეტით საფლავის კარა-
მდე „მუცლით ატაროთ“ საბრალო „დედა-ენა“.

დღესაიერ საისტორიო თქვენს მოხსენებაში
თქვენ წამოგიყენებიათ წ. კ. საზ-ის მთავარ გამ-
გეობისათვის შემდეგი 7 აუცილებელი პირობა:

„1) კომისიას (იგულისხმება შემსწორებელი
კომისია, რომლის თავმჯდომარე, თქვენ ბრძანდებ-
ბით. თავ.) სასურველათ მიაჩნია, წიგნის გავრცე-
ლების ინტერესებისათვის, სახელწოდება „დედა-
ენა“ დარჩეს უცვლელად.

2) იაკობ გოგებაშვილის სახელის ნაცვლად
წიგნს დაეწეროს შემდგენელთა (ე. ი. თქვენი,
არა? თ) გვარები. (ეს მუხლი დაბოლოს თქვენ
მელნით წაგიხრეკიათ, მაგრამ „რაც კალამს დაუ-
წერია, იმას ცულიც ვერ ამოსჭრის“ თ.).

3) კომისიის წევრებს უნდა მიეცეს ყოველ
აოკემაზე ნომინალი ფასის არა ნაკლებ 200/0-სა

იმ წესით როგორსაც წარმოადგენენ კომისიის წევ-
რები. (ე. ი. უკეთუ ეხლა სამართლიან გასამრჯე-
ლოთ 100/0 თხოულობთ, შემდეგში 200/0 უნდა
მოგეცესთ ხალმე რალა ლაპარაკია საჭირო: თუ
100/0 სამართლიანი გასამრჯელოა, 20 ხომ ორჯერ
უფრო სამართლიანი იქნება.).

4) კომისია კისრულობს, მუდმივ დარაჯათ
ედგას ამ სახელმძღვანელოს (თუ ჰონორარს! თავ.)
და სათანადო ცვლილებები შეიტანოს წიგნში
ცხოვრებისა და სკოლის მოთხოვნილების თანახმით
(რა ღირსების იქნება ეს სათანადო ცვლილებები,
ამას თქვენ მიერ შესწორებული „დედა-ენა“ დაგ-
ვანახვებს. თ.).

5) საზოგადოებას არ ექნება უფლება, სანამ
კომისიის ერთი წევრი მაინც იქნება ცოცხალი, ეს
წიგნები გადასცეს შესასწორებლათ სხვა კომისიას,
ან გარეშე პირთ (ღმერთო! დიდ ხანს გვიცოცხლე
ჩვენი თედორე კიკ... კოგებაშვილით.).

6) უკეთუ ასეთი შეთანხმება მოხდება მთავარ
გამგეობასა და კომისიის შორის, იმ შემთხვევაში
უნდა დადებულ იქნას კანონიერი ხელშეკრულე-
ბა. (რასაკვირველია! უფრო გულ-დამშვიდებული
ვიქნებით! თ.).

7) იმ შემთხვევაში კი, თუ აღნიშნული შე-
თანხმება არ მოხდება, კომისია იტოვებს უფლებას
„დედა-ენის“ ორივე ნაწილში მის მიერ შეტანილი
ახალი მასალა გამოიყენოს თავისი სურვილებისა
და საჭიროების მიხედვით“.

ნება მიბოძეთ, ბატონო თედორე გოგებაშვი-
ლო, თქვენი მეშვიდე მუხლის თქმისა არ იყოს,
მეც „დავიტოვო უფლება“ ჩემის „სურვილისა და
საჭიროების მიხედვით გამოვიყენო“ „ეშმ. მათრ.“-ს
შემდეგ №-ში თქვენ მიერ მოცემული „ახალი მა-
სალა“, თორემ თქვენმა მოხსენებამ ისეთ გუნება-
ზე დამაყენა, რომ ამ წუთში სათანადო ტონი და
საფანელი ვერ მომიხანახეს და მეტად ღინჯი ლა-
პარაკი მიხდებოთ თქვენთან.

დავშთები თქვენი უანგრობისა და კდემამო-
სილების თავყანის-მცემელი **თავუნა.**

ა გ ი ო ნ ც ი ა

ბოლშევიკი. შენ, ამხანაგო ქართველო, ტყვესარ შენი კონტრ-რევოლუციონური ბურჟუაზიული მენშევიკური შთავრების. აბა ერთი დაუფიქრდი, აბა შიმიოხედე შენს ირგვლივ, აბა დახედე შენს ეოფას, დაფიქრდი და შემდეგ შითხარა დროს თუ არა გონს მონვადე, თავი დაასწიო ამ ჯოჯოხეთს და შენც ჩვენებური კომუნისტური სამოთხე დამუარო აქ, საქართველოში.

მენშევიკი. ხომ გაგიგონია, ჩემო კარგო: „ეგვსაც თავისი ბახალა მისწანსო“. შოდი ერთი დამხნებე თავი, მე ჩემს ჯოჯოხეთში ვიუო და შენ შენი სამოთხე დმერთმა მოგასმაროს.

